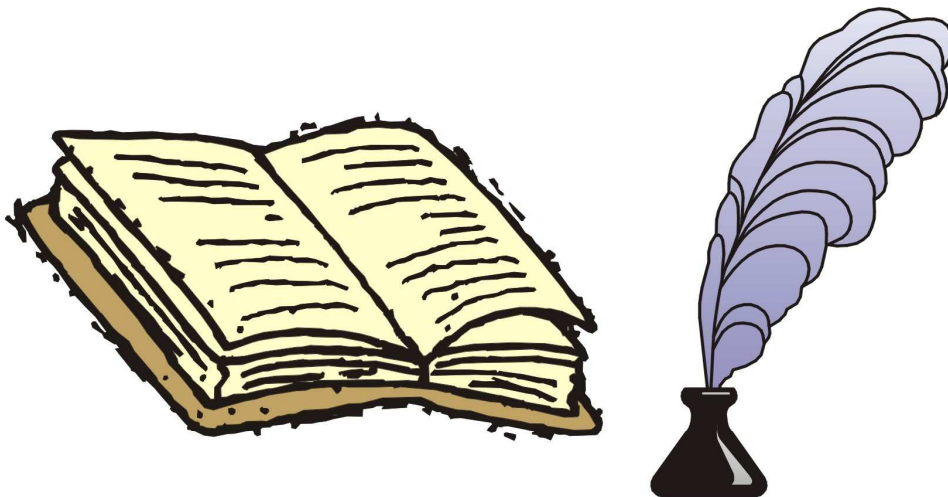

Strategia Rozwoju Edukacji w Gminie Łodygowice na lata 2008 - 2013

Łodygowice, luty 2008 r.

Spis treści:

Wprowadzenie	4
1. Diagnoza stanu oświaty w gminie	4
1.1. Poziom wykształcenia mieszkańców	4
1.2. Sieć szkół i przedszkoli	5
1.3. Kadra nauczycielska	15
1.4. Nakłady na edukację	18
1.5. System zarządzania oświatą	18
1.6. Analiza SWOT stanu oświaty w gminie	19
2. Cele i założenia strategii oraz działania służące jej realizacji	20
2.1. Upowszechnianie edukacji przedszkolnej	20
2.2. Edukacja szkolna	21
2.2.1. Usuwanie barier utrudniających dostęp do edukacji osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	22
2.2.2. Zwiększenie szans na rynku pracy	23
2.4. Wzrost roli edukacji kulturalnej	23
2.5. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli i oraz kadry zarządzającej oświatą	24
2.6. Kształcenie ustawiczne	24
2.7. Realizacja zadań	25
2.8. Sposób finansowania zaplanowanych działań	27

Misja Gminy Łodygowice w dziedzinie edukacji:

Podniesienie jakości edukacji poprzez doskonalenie warunków rozwoju dziecka, ucznia i uczestnika kształcenia ustawicznego oraz kadry nauczającej.

Stworzenie jak najlepszych warunków sprzyjających nabywaniu szerokich kompetencji społecznych, wyrównywaniu szans edukacyjnych lokalnej społeczności oraz dostępności do edukacji i dóbr kultury uczniów z terenu wiejskiego, jakim jest Gmina Łodygowice.

Wprowadzenie

Edukacja jest bardzo ważną dziedziną życia społecznego, dlatego dla zapewnienia wysokiej jakości kształcenia należy stworzyć spójną i efektywną strategię działań, które będą służyć właściwemu, optymalnemu rozwojowi najważniejszych podmiotów edukacji – dziecka na etapie wczesnoszkolnym, ucznia i dorosłego uczestnika kształcenia ustawicznego, a także nauczyciela, zaangażowanego w proces edukacji.

Gmina jako organ prowadzący szkoły ma obowiązek:

- zapewnienia właściwych warunków działania szkół, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki
- wykonywania remontów oraz zadań inwestycyjnych
- zapewnienia obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej
- wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, wychowania i innych zadań statutowych szkół.

Niniejsza strategia powiązana jest z *Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Łodygowice na lata 2007-2013* przyjętym uchwałą nr XII/94/07 Rady Gminy Łodygowice z dn.28.09.2007 r.

Ponadto wpisuje się w *Strategię zrównoważonego rozwoju społeczno- gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006-2020* oraz *Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020*.

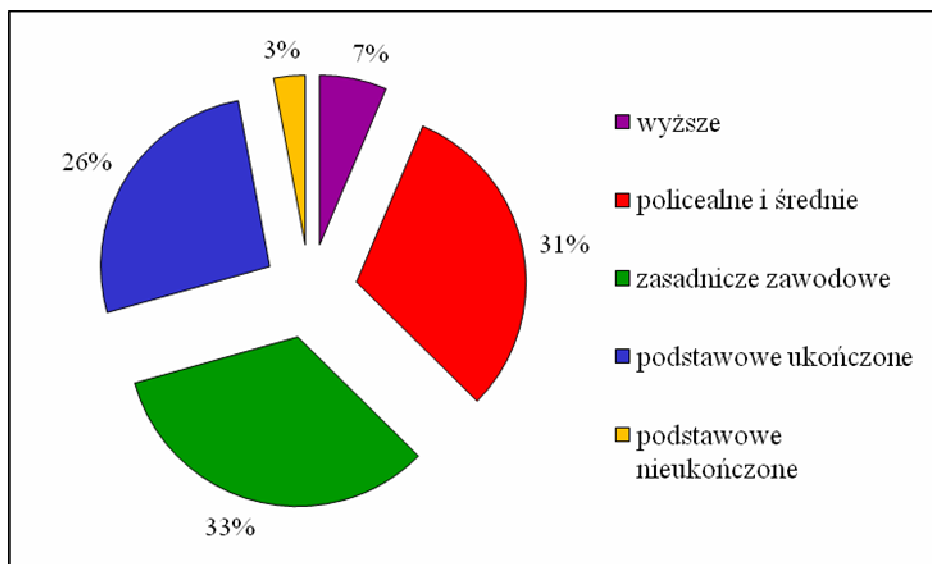
Celem *Strategii Rozwoju Edukacji w Gminie Łodygowice na lata 2008-2013* jest eliminowanie barier w dostępie mieszkańców Gminy do pełnej oferty edukacyjnej, co w przyszłości powinno zmniejszyć różnice między miastem a wsią, oraz ukształtowanie społeczeństwa otwartego na nieustanny rozwój i podnoszenie kwalifikacji. Niniejsza *Strategia* została przygotowana przez Referat Rozwoju, Inwestycji i Promocji Urzędu Gminy.

1. Diagnoza stanu oświaty w gminie

1.1. Poziom wykształcenia mieszkańców

W ostatnich latach obserwuje się wzrost poziomu wykształcenia Polaków. Wzrasta liczba osób z wykształceniem wyższym i średnim, a maleje z wykształceniem podstawowym. Poziom wykształcenia ludności wiejskiej jest jednak dużo niższy w porównaniu do ludności miast. Struktura wykształcenia mieszkańców Gminy Łodygowice (wg danych z ostatniego spisu powszechnego) nie przedstawia się korzystnie.

MIESZKAŃCY GMINY WG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA:

Niski jest odsetek ludności z wykształceniem wyższym. Wynosi on zaledwie 7%. Ponad połowa mieszkańców posiada jedynie wykształcenie podstawowe lub podstawowe nieukończone (59%).

Wśród wszystkich uwarunkowań kluczową rolę odgrywa długookresowa tendencja utrzymywania się niżu demograficznego w Gminie. Będzie on wywierał stały wpływ na poziom rekrutacji uczniów i nauczycieli oraz zakres wykorzystania przestrzeni dotychczas używanych budynków szkolnych. Systematyczny spadek liczby dzieci oraz rosnące koszty utrzymania szkół i konieczność dofinansowywania ich z dochodów własnych Gminy, stawia przed jej władzami konieczność racjonalizacji siatki szkół i poszukiwania efektywnych metod zarządzania placówkami oświatowymi.

1.2. Sieć szkół i przedszkoli

W Gminie Łodygowice funkcjonują następujące szkoły i przedszkola:

Łodygowice

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Królowej Jadwigi w Łodygowicach

Lata	Liczba uczniów szkoły	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów „zerówki”	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
2000	391	15	22	49	2	2
2001	386	16	22	34	2	2
2002	393	16	23	40	2	2
2003	367	15	25	36	2	2
2004	366	15	26	35	2	2
2005	342	15	26	48	2	2
2006	327	15	24	33	2	2

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania szkoły należą:

- przygotowanie boiska i bieżni do lekkiej atletyki
- utworzenie 3 nowych sal lekcyjnych
- zakup i modernizacja sprzętu sportowego
- zamontowanie żaluzji przeciwsłonecznych i zakup wentylatorów
- przygotowanie i zagospodarowanie podwórka szkolnego, z którego dzieci mogłyby korzystać w trakcie przerw lekcyjnych
- zapewnienie ciągłości pracy szkolnej świetlicy, w której dzieci mogłyby spędzać wolny czas
- pozyskanie dodatkowych funduszy na zajęcia pozalekcyjne i kółka zainteresowań

2. Gimnazjum nr 1 w Łodygowicach

Lata	Liczba uczniów szkoły	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
2000	193	8	20
2001	291	12	22
2002	277	12	24
2003	282	12	26
2004	287	12	29
2005	277	11	34
2006	274	11	26

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania szkoły należą:

- modernizacja i doposażenie pracowni komputerowych, pracowni przedmiotowych oraz sal do nauki języków obcych
- instalacja radiowęzła
- uruchomienie dobrze wyposażonego gabinetu lekarskiego i pielęgniarstwa
- pozyskanie dodatkowych funduszy na:

umożliwienie uczniom uczestnictwa w różnego rodzaju imprezach kulturalno-sportowych, spektaklach,

organizację wyjazdowych warsztatów

zapewnienie uczniom letniego i zimowego wypoczynku czynnego podczas ferii

promowanie uczniów zdolnych

objęcie pomocą socjalną uczniów z rodzin ubogich (dożywianie, stypendia)

organizację dodatkowych kursów dla uczniów np. z ratownictwa

Szkoła Podstawowa nr 1 i Gimnazjum nr 1 w Łodygowicach mieszczą się w jednym budynku. W listopadzie 2007 r. oddano do użytku nowoczesną halę sportową bezpośrednio połączoną ze szkołą. Jako nowy obiekt spełnia ona wszystkie wymogi, zarówno w zakresie parametrów higienicznych, jak i sportowych. Z dniem 1 września 2008 r. planuje się połączyć Szkołę Podstawową Nr 1 z Gimnazjum Nr 1 w Zespół Szkół Nr 1 w Łodygowicach.

3. Zespół Szkół Ogólnokształcących im. W. Jagiełły w Łodygowicach

Lata	Liczba uczniów szkoły	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
2000	621	25	43
2001	621	27	55
2002	645	26	55
2003	641	26	57
2004	640	27	60
2005	587	26	63
2006	535	26	63

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania szkoły należą:

- modernizacja wyposażenia pracowni przedmiotowych
- organizacja zajęć pozalekcyjnych
- dalszy rozwój współpracy z partnerskimi szkołami z Anglii i Francji
- poszerzenie działalności klubu sportowego o kolejne dyscypliny
- wyposażenie biblioteki szkolnej
- ocieplenie budynku szkoły, malowanie
- wyposażenie pracowni fotograficznej
- doposażenie radiowęzła w pomieszczenie do nagrań
- utworzenie sali audiowizualnej
- zakup programów multimedialnych
- założenie bazy turystycznej nad morzem i w górach, w celu objęcia bezpłatną opieką dzieci w okresie wakacji
- pozyskanie środków na etat dla psychologa

4. Zespół Szkół Specjalnych w Łodygowicach

Lata	Liczba uczniów szkoły	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
2000	49	9	17
2001	48	9	17
2002	50	9	17
2003	53	10	17
2004	52	10	18
2005	53	10	16
2006	49	10	17

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania szkoły należą:

- naprawa pokrycia dachowego
- wykonanie ogrodzenia terenu szkoły
- malowanie stolarki okiennej
- likwidacja barier architektonicznych (winda)
- powiększenie sali gimnastycznej
- remont instalacji elektrycznej
- remont instalacji co
- utworzenie 3 nowych sal lekcyjnych

5. Przedszkole nr 1 im. Ottona Klobusa w Łodygowicach

Do przedszkola uczęszcza 50 dzieci, w tym: 11 sześciolatków, 16 pięciolatków, 13 czterolatków i 10 trzylatków. Kadre pedagogiczną tworzy 6 osób.

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania przedszkola należy remont budynku oraz doposażenie w sprzęt i umeblowanie.

6. Przedszkole nr 2 w Łodygowicach

Do przedszkola uczęszcza 63 dzieci. Kadre pedagogiczną tworzą 4 osoby.

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania przedszkola należy remont budynku oraz doposażenie w sprzęt i umeblowanie.

Pietrzykowice

7. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Pietrzykowicach

Lata	Liczba uczniów szkoły	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
2000	364	14	31
2001	344	13	27
2002	339	13	31
2003	320	12	30
2004	300	12	30
2005	281	12	30
2006	266	12	29

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania szkoły należą:

- wymiana instalacji centralnego ogrzewania
- ocieplenie budynku i malowanie dachu
- wymiana stolarki okiennej
- malowanie sali gimnastycznej
- wymiana ogrodzenia przed szkołą
- utworzenie gabinetu pielęgniarstwa
- pozyskanie funduszy na zorganizowanie „Zielonej Szkoły” oraz na organizację zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań

8. Gimnazjum w Pietrzykowicach

Lata	Liczba uczniów szkoły	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
2000	79	3	18
2001	151	6	21
2002	241	9	25
2003	222	8	25
2004	206	8	26
2005	185	7	21
2006	185	7	21

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania szkoły należą:

- adaptacja istniejącego poddasza na Centrum Kulturalno-Informacyjne
- wymiana podłóg w salach lekcyjnych
- malowanie sal lekcyjnych, zamontowanie żaluzji przeciwsłonecznych
- wymiana okien
- wymiana oświetlenia
- zadaszenie basenu
- wyposażenie sal lekcyjnych i korytarzy w nowe meble
- pozyskanie funduszy na zajęcia artystyczne i organizację wolnego czasu młodzieży
- wzbogacenie księgozbioru biblioteki
- doposażenie sal lekcyjnych w sprzęt audiowizualny

- zwiększenie etatów
- pozyskanie funduszy na podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez kadre nauczycielską (udział w kursach, warsztatach, konferencjach itp.)

Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Pietrzykowicach mieszczą się w jednym budynku. Szkoły dysponują 2 salami gimnastycznymi, 2 boiskami, bieżnią i basenem. Z dniem 1 września 2008 r. planuje się połączyć Szkołę Podstawową z Gimnazjum w Zespół Szkół w Pietrzykowicach..

9. Przedszkole w Pietrzykowicach

Do przedszkola uczęszcza 92 dzieci. Kadre pedagogiczną tworzy 7 osób.

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania przedszkola należy remont pomieszczeń przedszkolnych i poszerzenie bazy lokalowej.

Zarzecze

10. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu

Lata	Liczba uczniów szkoły	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów przedszkola	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
2000	156	6	17			
2001	161	6	17			
2002	157	6	16	48	2	4
2003	153	6	14	41	2	4
2004	138	6	14	50	2	4
2005	137	6	14	43	2	4
2006	137	6	15	42	2	4

W budynku szkoły mieści się przedszkole, do którego uczęszcza 34 dzieci, w tym 10 sześciolatków. Kadre nauczycielską tworzy 5 osób.

Do najważniejszych działań zmierzających do poprawy warunków funkcjonowania szkoły i przedszkola należą:

- zabezpieczenie fundamentów budynku i wykonanie drenażu
- wymiana gazowego pieca centralnego ogrzewania
- ocieplenie budynku
- wymiana stolarki okiennej
- malowanie wnętrza budynku
- remont instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej
- remont nawierzchni wokół szkoły i drogi dojazdowej oraz ogrodzenia
- poszerzenie sali dla przedszkola i świetlicy
- budowa sali gimnastycznej
- dokończenie budowy bieżni oraz remont boiska sportowego
- doposażenie sal lekcyjnych, świetlicy, biblioteki, pokoju nauczycielskiego i korytarzy
- zakup dodatkowych pomocy naukowych
- stworzenie nowej pracowni komputerowej
- pozyskanie funduszy na organizację zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań
- utworzenie bazy noclegowej w szkole
- utworzenie gabinetu pielęgniarskiego

Bierna

11. Szkoła Podstawowa i przedszkole w Biernej

Lata	Liczba uczniów szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów przedszkola	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
2000	32	3	18	1	7
2001	37	3	17	1	7
2002	39	3	17	1	7
2003	39	3	14	1	7
2004	33	3	16	1	7
2005	37	3	11	1	7
2006	29	3	9	1	7

W dalszym funkcjonowaniu *Szkoły Podstawowej w Biernej* niezbędne są następujące inwestycje:

- zakup komputerów
- odnowienie sal lekcyjnych
- modernizacja sprzętu ogrodowego służącego dzieciom do zabawy
- remont ogrodzenia
- wybrukowanie terenu wokół szkoły
- pozyskanie funduszy na zajęcia pozalekcyjne

Z dniem 31 sierpnia 2008r. planowana jest likwidacja Szkoły Podstawowej w Biernej, a w jej miejsce powstanie Filia Szkoły Podstawowej Nr 1 w Łodygowicach.

1.3. Kadra nauczycielska

W Szkole Podstawowej nr 1 w Łodygowicach zatrudnionych jest 26 nauczycieli, w tym dwie osoby w oddziale przedszkolnym i jedna w świetlicy.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 15
- nauczyciele mianowani-5
- nauczyciele kontraktowi-6
- nauczyciele stażyści-0

92% posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 9 ukończyło studia podyplomowe.

W Gimnazjum nr 1 w Łodygowicach zatrudnionych jest 26 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 15
- nauczyciele mianowani-5
- nauczyciele kontraktowi-5
- nauczyciele stażyści-1

92% posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 15 ukończyło studia podyplomowe.

W Zespole Szkół Ogólnokształcących im. W. Jagiełły w Łodygowicach zatrudnionych jest 59 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 26
- nauczyciele mianowani-23
- nauczyciele kontraktowi-9
- nauczyciele stażyści-1

90% posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 28 ukończyło studia podyplomowe.

W Zespole Szkół Specjalnych w Łodygowicach zatrudnionych jest 18 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 10
- nauczyciele mianowani-3
- nauczyciele kontraktowi-4

- nauczyciele stażyści-1

83% posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 8 ukończyło studia podyplomowe.

W Przedszkolu nr 1 w Łodygowicach zatrudnionych jest 6 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 3

- nauczyciele mianowani-2

- nauczyciele kontraktowi-0

- nauczyciele stażyści-1

67% posiada wykształcenie wyższe magisterskie.

W Przedszkolu nr 2 w Łodygowicach zatrudnionych jest 4 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 2

- nauczyciele mianowani-0

- nauczyciele kontraktowi-1

- nauczyciele stażyści-1

75% posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 8 ukończyło studia podyplomowe.

W Szkole Podstawowej w Pietrzykowicach zatrudnionych jest 31 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 12

- nauczyciele mianowani-7

- nauczyciele kontraktowi-11

- nauczyciele stażyści-1

90% posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 9 ukończyło studia podyplomowe.

W Gimnazjum w Pietrzykowicach zatrudnionych jest 19 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 7

- nauczyciele mianowani-8

- nauczyciele kontraktowi-4

- nauczyciele stażyści-0

95% posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 3 ukończyły studia podyplomowe.

W Przedszkolu w Pietrzykowicach zatrudnionych jest 7 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 3
- nauczyciele mianowani-4
- nauczyciele kontraktowi-0
- nauczyciele stażyści-0

43% posiada wykształcenie wyższe magisterskie.

W Szkole Podstawowej w Zarzeczcu zatrudnionych jest 17 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 7
- nauczyciele mianowani-4
- nauczyciele kontraktowi-5
- nauczyciele stażyści-1

82% posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 7 ukończyło studia podyplomowe.

W Przedszkolu w Zarzeczcu zatrudnionych jest 5 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 2
- nauczyciele mianowani-2
- nauczyciele kontraktowi-1
- nauczyciele stażyści-0

100% posiada wykształcenie wyższe magisterskie, 1 ukończyła studia podyplomowe.

W Szkole Podstawowej w Biernej zatrudnionych jest 4 nauczycieli.

Podział kadry według stopnia awansu przedstawia się następująco:

- nauczyciele dyplomowani- 0
- nauczyciele mianowani-4
- nauczyciele kontraktowi-0
- nauczyciele stażyści-0

25% posiada wykształcenie wyższe magisterskie.

1.4. Nakłady na oświatę

Wydatki na oświatę w 2007 r. wyniosły 17 131 470,28 zł, co stanowi ok. 53% budżetu gminy.

Lp.	Placówka	Wydatki w 2007 r.
1	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Królowej Jadwigi w Łodygowicach	1 383 330,62
2	Gimnazjum nr 1 w Łodygowicach	5 660 400,07
3	Zespół Szkół Ogólnokształcących im. W. Jagiełły w Łodygowicach	3 370 597,21
4	Zespół Szkół Specjalnych w Łodygowicach	1 216 108,27
5	Przedszkole nr 1 w Łodygowicach	371 681,71
6	Przedszkole nr 2 w Łodygowicach	396 249,16
7	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Pietrzykowicach	1 617 144,03
8	Gimnazjum w Pietrzykowicach	809 554,49
9	Przedszkole w Pietrzykowicach	479 171,03
10	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczu	1 062 789,17
11	Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Biernej	232 215,88
12	GZEASiP	532 228,64
	RAZEM	17 131 470,28

1.5. System zarządzania

Nadzór pedagogiczny nad szkołami sprawowany jest przez Śląskie Kuratorium Oświaty. Polega on na ocenie stanu, warunków i efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej szkoły, wspieraniu i inspirowaniu tej działalności oraz kontroli przestrzegania prawa w tym zakresie. Natomiast organ prowadzący szkoły, sprawuje nadzór w zakresie spraw finansowych i administracyjnych poprzez Gminny Zespół Ekonomiczno Administracyjny Szkół i Przedszkoli, mieszczący się w Łodygowicach przy ul. Królowej Jadwigi.

1.6. Analiza SWOT stanu oświaty w gminie:

Mocne strony, szanse	Słabe strony, zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobrze rozwinięta sieć szkół i przedszkoli - wysoka frekwencja uczniów - dożywanie i inne formy pomocy uczniom w trudnej sytuacji materialnej - systemy nagród w szkołach - współpraca szkół z placówkami z zagranicy - realizacja przez szkoły różnego rodzaju projektów edukacyjnych i pozyskanie funduszy na ich realizację - poczucie bezpieczeństwa dzieci wynikające z małego środowiska- mniejsza anonimowość, znajomość środowiska, mniej zagrożeń - dobra wola władz- duże zaangażowanie radnych, sołtysów, współpraca placówek oświatowych z władzami samorządowymi - otwartość i zaangażowanie pracowników edukacji na nowe pomysły - ciągły udział nauczycieli w podnoszeniu kwalifikacji i ich doskonaleniu - pozyskiwanie dodatkowych źródeł finansowania dla edukacji- konkursy, programy, pomoc sponsorów 	<ul style="list-style-type: none"> - niezadawalający stan techniczny obiektów oświaty i kultury - niedoposażenie szkół i przedszkoli - niedoposażenie bibliotek szkolnych - brak sal gimnastycznych w niektórych szkołach - niski wskaźnik upowszechniania edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat - niski poziom umiejętności uczniów w zadaniach wymagających twórczego myślenia - niższy w porównaniu ze średnią miejską poziom wyników sprawdzianu i egzaminu zewnętrznego - brak funduszy na zajęcia pozalekcyjne - brak profilaktycznej i prozdrowotnej oferty zajęć sportowych i niedostateczne podkreślenie roli sportu w rozwoju dzieci - utrudniony dostęp do ośrodków naukowych i dóbr kultury - brak psychologa w szkołach - niski status materialny rodzin uczniów - niski poziom wykształcenia mieszkańców gminy - niski wskaźnik uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym - mała świadomość mieszkańców odnośnie możliwości podnoszenia swoich kwalifikacji i płynących z tego korzyści - bierność części społeczeństwa, zniechęcenie, - niedostateczne przygotowanie młodych nauczycieli do pracy - brak środków finansowych na doksztalcanie nauczycieli - niedostateczne finansowanie oświaty przez budżet państwa

2. Cele i założenia strategii oraz działania służące realizacji

Cel główny:

Celem głównym strategii rozwoju edukacji w Gminie Łodygowice jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na wszystkich etapach edukacyjnych, podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy oraz wyrównanie szans edukacyjnych i szans na rynku pracy osób z terenu wiejskiego i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe:

- wspieranie rozwoju najmłodszych dzieci
- upowszechnienie wychowania przedszkolnego
- poprawa jakości procesu kształcenia – podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności absolwentów szkół,
- podniesienie kompetencji nauczycieli
- rozszerzenie oferty edukacyjnej dla osób dorosłych i wspieranie kształcenia ustawicznego – uczenie się przez całe życie
- zwiększenie dostępu do edukacji niepełnosprawnych mieszkańców
- aktywizowanie społeczności lokalnej do podejmowania działań o charakterze edukacyjnym, społecznym i kulturalnym
- dążenie do efektywniejszego wykorzystania bazy szkolnej
- rozwój umiejętności wykorzystania komputera oraz Internetu w życiu codziennym

2.1. Upowszechnianie edukacji przedszkolnej

Edukacja przedszkolna stanowi podstawę dalszego kształcenia, a dobry start szkolny decyduje o dalszych losach edukacyjnych dziecka oraz o jego sukcesie szkolnym. Planowane zmiany w gminie Łodygowice w tym zakresie mają na celu zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej i wyrównywanie szans edukacyjnych. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym odbywa się poprzez:

- systematyczne, planowe otwieranie świetlic środowiskowych w poszczególnych miejscowościach
- objęcie wsparciem dzieci w wieku przedszkolnym, które nie uczęszczają do przedszkola ze względu na złą sytuację materialną rodziców

Ważne jest angażowanie rodziców w proces dydaktyczno wychowawczy pracy świetlic, co zdecydowanie ułatwi ich organizację oraz podniesie efektywność. Upowszechnianie edukacji przedszkolnej powinno odbywać się za pomocą realizacji następujących zadań:

1. Otwarcia w każdej miejscowości świetlicy środowiskowej dla dzieci w wieku: 3-5 lat
2. Zwiększenia godzin pracy w świetlicach z dziećmi w wieku przedszkolnym.
3. Zaangażowania rodziców w proces wychowawczo-dydaktyczny.
4. Prowadzenia zajęć otwartych oraz szkoleń przez nauczycieli przedszkola dla rodziców dzieci, które nie są objęte edukacją przedszkolną.
5. Wydłużenie czasu pracy przedszkoli.

2.2. Edukacja szkolna

Szkoła ograniczająca się wyłącznie do prowadzenia lekcji nie ma racji bytu we współczesnych realiach i wobec aktualnych potrzeb edukacyjnych. Niezbędne jest zatem rozszerzenie jej zadań o:

- stworzenie możliwości odrabiania lekcji pod opieką nauczycieli, uczestnictwa w różnych formach zajęć wyrównawczych oraz dostępu do biblioteki czy pracowni komputerowej w godzinach popołudniowych,
- ofertę zagospodarowania czasu wolnego uczniów (różnorodne zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne organizowane we współpracy z placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi),
- wspieranie i motywowanie rozwoju zainteresowań oraz udzielanie pomocy uczniom wybitnie uzdolnionym (koła zainteresowań, opieka naukowa),
- wprowadzenie doradztwa zawodowego w gimnazjach i liceum
- wzmocnienie roli szkoły jako lokalnego centrum kultury, kształcenia ustawicznego i aktywności obywatelskiej - włączanie szkół w realizowanie polityki edukacyjnej, społecznej, zatrudnienia i rozwoju.

Zakres i formy realizowania tych zadań muszą być dostosowane do potrzeb uczniów i społeczności lokalnej. Realizacja tego modelu funkcjonowania szkoły wiąże się z problematyką kształcenia i doskonalenia nauczycieli, a także pośrednio z wyposażeniem szkół oraz siecią szkół. Szkoła jest instytucją nie tylko przekazującą wiedzę, ale i wychowawczo-opiekuńczą.

Istotne jest zatem skupienie uwagi również na wychowaniu - traktowanym integralnie, opartym nie tylko na różnorodnych programach profilaktycznych, ale także na zasadzie kształtowania

wśród uczniów poczucia odpowiedzialności - świadomości konieczności ponoszenia konsekwencji wszelkich własnych decyzji. Z powyższego postulatu wynikają następujące wnioski: rola wychowawcy klasowego jest niezwykle istotna – powstaje konieczność stworzenia dla jego działań odpowiednich warunków (czasowych, organizacyjnych, finansowych). Należy również uwzględnić tę kwestię w kształceniu i doskonaleniu, a także ocenianiu pracy nauczycieli. Niezbędne jest włączanie rodziców w życie szkoły jako osób wspomagających realizację zadań edukacyjnych oraz jako uczestników edukacji ustawicznej.

2.2.1. Usuwanie barier utrudniających dostęp do edukacji osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Promowanie włączania osób niepełnosprawnych w nurt edukacji w sposób sprzyjający ich rozwojowi wymaga przełamywania barier społecznych i psychologicznych. W systemie edukacji musi znaleźć się miejsce dla dzieci i młodzieży o różnym stopniu i formie niepełnosprawności, a także dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania (nie dostosowanych społecznie). Stąd:

1. Kształtowanie dzieci i młodzieży w zależności od rodzaju niepełnosprawności, a także potrzeb indywidualnych, odbywać się powinno w trzech równoprawnych formach: szkolnictwie specjalnym, integracyjnym oraz ogólnodostępnym (powszechnym).
2. Dzieci uczęszczające do szkół specjalnych powinny mieć zagwarantowany dowóz. Musi on uwzględniać rodzaj niepełnosprawności oraz plan lekcji uczniów.
3. Kształcenie specjalne może być realizowane także w szkole ogólnodostępnej lub oddziale integracyjnym. Klasy, do których uczęszczają dzieci niepełnosprawne, powinny być mniej liczne. Należy również rozwijać system klas integracyjnych. Szkoła ogólnodostępna kształcąca dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi powinna być wyposażona w odpowiednie pomoce naukowe oraz środki na prowadzenie zajęć rewalidacyjnych tak, aby można było realizować programy dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci.
4. Dzieci, których stan zdrowia uzasadnia potrzebę nauczania indywidualnego, należy systematycznie włączać w wybrane zajęcia szkolne po zasięgnięciu w tej sprawie opinii lekarza. Uczestnictwo w zajęciach szkolnych będzie służyć rozwojowi umiejętności społecznych.
5. Konieczne jest usunięcie barier organizacyjnych i architektonicznych ograniczających dostęp osób niepełnosprawnych do kształcenia, a w szczególności dostosowanie szkoły do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także autobusu do ich przewozu.

6. Przy realizacji działań ujętych w Strategii należy wziąć pod uwagę potrzeby dorosłych osób niepełnosprawnych pragnących uzupełnić swoje wykształcenie lub podnieść umiejętności.

2.2.2. Zwiększenie szans na rynku pracy

W celu zwiększenia szans na rynku pracy należy:

- podwyższać wyniki sprawdzianu i egzaminu zewnętrznego, czego efektem byłby odpowiedni wybór szkoły, który umożliwiłby uczniowi dalszy jego rozwój,
- zatrudnić w szkołach psychologa
- wprowadzić naukę języka angielskiego od pierwszej klasy szkoły podstawowej,
- zwiększyć ilość kół rozwijających zainteresowania uczniów,
- kontynuować i rozwijać zajęcia poradnictwa zawodowego, które pomogłyby uczniowi, w rozumieniu aktualnego rynku pracy i przygotowałyby go do ewentualnego przekwalifikowania się,
- umożliwić uczniom udział w wycieczkach dydaktycznych – krajowych i zagranicznych,
- nawiązać współpracę ze szkołami z wybranych państw UE,
- organizować wypoczynek letni oraz obozy językowe.

2.4. Wzrost roli edukacji kulturalnej

Istotnym elementem przygotowania do życia w społeczeństwie jest kultura. Poziom uczestnictwa w kulturze zależy w zasadniczy sposób od poziom wykształcenia – im wyższy poziom wykształcenia, tym wyższe kompetencje w zakresie rozumienia wytworów kultury i ich oceny oraz częstsze potrzeby czynnego udziału w kulturze. Dostęp do dóbr kultury mieszkańcy Gminy Łodygowice mają, w stosunku do mieszkańców miast, utrudniony. Przyczyn tego zjawiska należy upatrywać w niewystarczającym rozwoju lokalnej infrastruktury kulturalnej, niewystarczających środków finansowych oraz położeniu Gminy z dala od ważnych ośrodków kulturalnych. W celu ułatwienia mieszkańcom gminy dostępu do dóbr kultury należy rozszerzyć edukację kulturalną poprzez:

- 1) wyjazdy do muzeów, kin, teatru, opery przygotowujące do czynnego udziału w kulturze i uczące pożytecznego spędzania czasu wolnego,
- 2) zapewnienie większego udziału uczniów w imprezach organizowanych na terenie gminy (np. poprzez zapewnienie dowozu)

3) zorganizowanie imprez kulturalnych na terenie szkoły z udziałem artystów z zewnątrz (np. spotkania z poezją i muzyką, itp.)

2.5. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kadry zarządzającej oświatą

Kwalifikacje nauczycieli stanowią o jakości kształcenia. Kompetentna kadra pedagogiczna umiejętnie wprowadza innowacje i potrafi ocenić ich efekty. System kształcenia i rozwoju zawodowego nauczycieli powinien rozwijać wiedzę, umiejętności i kształtować postawy. W kształceniu nauczycieli powinny się znaleźć nowe umiejętności związane z realizacją dodatkowych zadań szkoły m. in. prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, metodyka pracy wychowawcy klasy i metodyka wychowania pozaszkolnego.

W doskonaleniu nauczycieli należy uwzględnić:

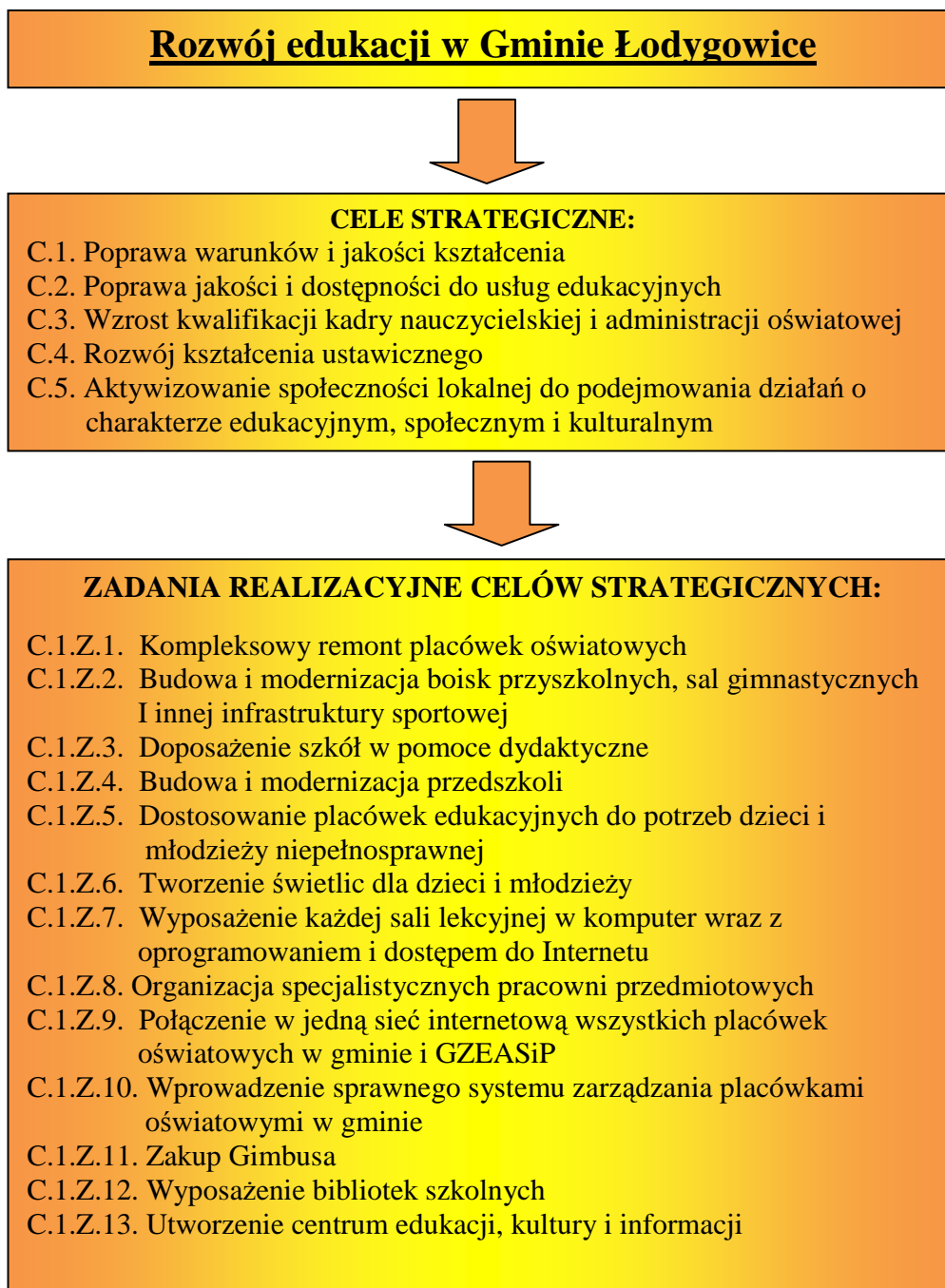
- 1) uczestnictwo w studiach podyplomowych i uzupełniających umożliwiających nauczanie drugiego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć
- 2) podnoszenie kompetencji wychowawczych
- 3) szkolenie nauczycieli w zakresie profilaktyki np. zagrożeń i uzależnień
- 4) szkolenie nauczycieli w zakresie współpracy z rodzicami,
- 5) organizację kursów dla kierowników i wychowawców kolonii i innych form wypoczynku dzieci i młodzieży

2.6. Kształcenie ustawiczne

W celu podnoszenia poziomu wykształcenia osób dorosłych należy dążyć do wzbogacenia oferty kształcenia ustawicznego, a osobom posiadającym kwalifikacje dać możliwość nabywania nowych kompetencji i aktualizacji już zdobytej wiedzy. Działania te są istotne dla zwiększania konkurencyjności na rynku pracy. Wyższe wykształcenie oraz wyższy poziom kwalifikacji rodziców przekłada się na aspiracje oraz osiągnięcia dzieci. Dlatego ważne jest stworzenie odpowiednich warunków uczenia się przez całe życie i nieustannego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania nowych umiejętności. Kształcenie ustawiczne powinno być realizowane poprzez: organizację kursów, szkoleń, warsztatów, seminariów dla różnych grup społecznych, a w szczególności dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych, powyżej 45 roku życia, organizację specjalistycznych szkoleń tematycznych np. dla rolników. Przede wszystkim należy jednak na szeroką skalę prowadzić kampanię informującą o możliwościach uzupełniania swojego wykształcenia i korzyściach płynących z podnoszenia swoich kwalifikacji.

2.7. Realizacja zadań

- C.2.Z.1. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze i specjalistyczne
- C.2.Z.2. Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne
- C.2.Z.3. Doradztwo zawodowe dla uczniów gimnazjów i liceum
- C.2.Z.4. Rozszerzenie edukacji kulturalnej poprzez aktywny kontakt uczniów ze sztuką (np. wyjazdy do teatru, imprezy kulturalne z udziałem zaproszonych artystów)

- C.2.Z.5. Organizacja letniego wypoczynku i obozów językowych dla uczniów
- C.2.Z.6. Wprowadzenie zajęć z języka angielskiego od pierwszej kl szkoły podstawowej we wszystkich szkołach
- C.2.Z.7. Koła zainteresowań i opieka dydaktyczna dla uczniów szczególnie uzdolnionych
- C.2.Z.8. Doradztwo i opieka psychologiczna i pedagogiczna dla uczniów mających trudności w nauce
- C.2.Z.9. Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla uczniów niepełnosprawnych i ich rodziców
- C.2.Z.10. Otwarcie w każdej miejscowości świetlicy dla dzieci nie uczestniczących w edukacji przedszkolnej
- C.2.Z.11. Tworzenie nowych ośrodków wychowania przedszkolnego
- C.2.Z.12. Reorganizacja istniejących placówek przedszkolnych mająca na celu zwiększenie dostępności do wychowania przedszkolnego
- C.2.Z.14. Kampania promująca edukację przedszkolną
- C.2.Z.15. Ułatwienie dostępu do Internetu
- C.2.Z.16. Wykorzystania Internetu w sprawnej komunikacji szkoły z rodzicami uczniów
- C.2.Z.17. Wprowadzenie stypendiów dla uczniów najzdolniejszych oraz pochodzących z najbiedniejszych rodzin

- C.3.Z.1. Studia podyplomowe, kursy doskonalące i kwalifikacyjne dla nauczycieli oraz pracowników administracji oświatowej
- C.3.Z.2. Szkolenia dla nauczycieli w zakresie profilaktyki np. zagrożeń i uzależnień
- C.3.Z.3. Promocja innowacyjnych metod nauczania wśród nauczycieli
- C.3.Z.4. Organizacja kursów dla kierowników i wychowawców kolonii

- C.4.Z.1. Kursy, szkolenia, warsztaty, seminaria dla mieszkańców gminy
- C.4.Z.2. Kursy i szkolenia specjalistyczne dla rolników
- C.4.Z.3. Kursy w zakresie reorientacji zawodowej
- C.4.Z.4. Kampania promocyjna w zakresie korzyści płynących z podwyższania swoich kwalifikacji
- C.4.Z.5. Doradztwo zawodowe w zakresie wyboru ścieżki kształcenia, uzupełnienia wykształcenia i kwalifikacji

- C.5.Z.1. Zadania mające na celu wzmocnienie tożsamości lokalnej i kulturowej mieszkańców
- C.5.Z.2. Zadania mające na celu zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym swojej miejscowości
- C.5.Z.3. Zadania mające na celu zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze

2.8. Sposób finansowania zaplanowanych działań

Strategia Rozwoju Edukacji w Gminie Łodygowice realizowana będzie w latach 2008 – 2013. Taki okres realizacji ściśle wiąże się z okresem programowania Europejskich Funduszy Strukturalnych, które stanowią źródło finansowania większości zaplanowanych działań. Na obecnym etapie nie ma możliwości oszacowania łącznych skutków finansowych związanych z wdrożeniem Strategii. Środki na realizację zadań ujętych w *Strategii* będą zaplanowane w budżetach Gminy na kolejne lata.

W znaczącym stopniu wykorzystane zostaną środki z funduszy strukturalnych UE, szczególnie z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i jego Priorytetu IX – *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach*. W ramach tego Priorytetu wspierane będą lokalne inicjatywy oraz pakiety na rzecz przeciwdziałania marginalizacji obszarów wiejskich poprzez zatrudnienie, integrację społeczną i edukację.

Monitorowanie wdrażania Strategii oraz jej poszczególnych elementów dokonywać będzie Referat Rozwoju, Inwestycji i Promocji Urzędu Gminy.